

Hoofdstuk 1

Voortplanting	Wanneer een levend wezen een deel van zijn organisme afstaat; dit deel ontwikkelt na versmelting met een deel van een ander wezen, tot een nieuw individu dat gelijk op de donor.
Gameten	Geslachtscellen.
Gonocyten	Priomordiale geslachtscellen.
Diapedese	Actief migreren vanuit de dooierzak naar het dorsale mesenterium.
Dorsale mesenterium	Ophangwand van de darm.
Teratoma	Tumorvorming van verdwaalde gameten.
Spermatozoön	Mannelijke gameet.
Ovulum	Eicel, vrouwelijke gameet.
Mesonephros	Middennier.
PSS	Primaire seksuele strengen.
Genitale kam	Aanleg van de gonaden.
Follikelcellen	Hiertoe ontwikkelen vrouwelijke gameten.
Sertolicellen	Hiertoe ontwikkelen mannelijke gameten (steuncellen).
Gametogenese	Studie van de ontwikkeling van geslachtscellen.
Spermatogenese	Studie van de ontwikkeling van de mannelijke geslachtscellen.
Spermiogenese	Vorming van de rijpe zaadcel.
Testis	Teelbal.
Tubuli seminiferi	Zaadbuiscjes.
Spermatogoniën	Moederstamcellen van de spermatozoa.
Spermatocyte 1	Dochtercel die ontstaat na mitose type B spermatogoniën.
Crossing-over	Uitwisseling genetisch materiaal (dmv chiasma!).
Autosomen	Chromosomen die geen deel hebben in de geslachtsbepaling.
Allosomen	Heterosomen, geslachtschromosomen.
Spermatocyte 2	Dochtercel die ontstaat na de 1 ^e meiotische deling.
Spermatiden	Dochtercel die ontstaat na de 2 ^e meiotische deling.
Idiosoma	Idios = duidelijk, eigenaardig; soma = lichaampje.
Diplosoma	Diplos = dubbel; soma = lichaampje.
Akroblast	Blaasje waartoe het idiosoma zich omvormt.
Akrosoma	Een beter uitgegroeide akroblast waarin mitochondrieën en golgi-apparaten zitten.
Akrosomale reactie	Veranderingen die het akrosoma ondergaat wanneer het in de vrouwelijke geslachtstractus terecht komt.
Kapacitatie	Bevruchten van de eicel door het spermatozoön.
Proximale centriool	Centriool ontstaan uit diplosoma, dat zich met de lengteas parallel tegen de kernwand aanlegt.
Flagellum	Staart van het spermatozoön voor de voortbeweging.
Axonema	Axiaal microtubulair complex (hoofdstuk flagellum).
Spiraaldraad	Mitochondrieën in spiraalvormige schede rondom flagellum
Ring van Hensen	Distale uiteinde v/h lichaam v/e spermatozoön.
A- of oligospermie	Geen of een te geringe spermatozoaproductie.
Ovogenese	Studie van de ontwikkeling van de vrouwelijke gameet.
Mitosestadium	Vermenigvuldigingsstadium van de ovogenese.
Oo-/ovogoniën	Moederzellen van ovocyten.
Kiemepitheel	Epitheel dat het ovarium bedekt.
Corticale strengen	Strengen die vanuit het epitheel van de genitale kam groeien.
Cortex ovarii	Corticale strengen die in de diepte groeien.
Ovocyten 1	Dochtercellen van de ovogonieën.
SSS	Secundaire seksuele strengen, Corticale strengen.

Primordiale follikel Primaire follikel	Primaire oöcyte omgeven door 1 laag platte epitheelcellen. Primordiale follikel met kubische follikelcellen ipv platte epitheelcellen en met een membrana pellucida.
Membrana pellucida Follikelartresie Menopauze	Membraan aangemaakt door de follikelcellen om de ovocyte 1. Het ontaarden van ovogonieën, primordiale en primaire follikels. Moment waarop alle primaire follikels verdwenen zijn.
Fertiliteit FSH	Bevruchtbaarheid van de eicel. Follikel Stimulerend Hormoon. Als dit FSH niet aanwezig is zal de ovocyte 1 afsterven.
Adenohypofyse Deutoplasma Vitellogenesis	Pars distalis hypofyse (produceert FSH). De dooier, waarin reservestoffen worden opgeslagen. De morfologische veranderingen in de ovocyte 1 door toedoen van het opstapelen van reservestoffen.
Deutoplasmogenesis	Vitellogenesis.
Iso-/homolecithaal Holoblastische klieving	Eicel met weinig dooier dat gelijkmatig verdeeld is. Egale klieving, waarbij de eicel zich in 2 even grote dochtercellen deelt.
Anisolecitaal Vitellaire pool Blastomeren	Wanneer de dooier ongelijkmatig verdeeld is. Kant van de eicel waar de dooier geconcentreerd is. Delen van de eicel na de klieving.
Macromeren Animale pool Micromeren Discoïdale klieving	Volumineuzere blastomeren. Kant van de eicel waar meer cytoplasma dan dooier aanwezig is. Minder volumineuzere blastomeren. Een klieving die alleen plaatsvindt ter hoogte van de kiemschijf. Ook wel onvolledige, ongelijke of meroblastische klieving genoemd.
Dooierkern van Balbiani	Lichaampje dicht bij de kern, bestaande uit een centrosoma, golgi-apparaten en talrijke mitochondrieën.
Vitellogenin Zona (membrana) granulosa	Bouwelementen van de dooier. De laag kubische follikelcellen rondom de ovocyte 1 wanneer deze meerlagig wordt.
Antrum Secundaire follikel Cumulus oophorus	De holten die versmelten tot 1 grote holte. Follikel met een antrum. De ovocyte 1 met de omringende granulocellen zijn te zien als een klompje in het grote antrum (zie boek Langmans blz 15).
Corona radiata	Krans follikelcellen in het cumulus oophorus. Deze zet zich voort in granulocellen aan de basis van de cumulus oophorus, op de membrana pellucida.
Theca folliculi Theca interna Theca externa Graafse follikel	Bindweefselrandschede rondom de granulocellen. Binnenste deel van de theca folliculi. Buitenste deel van de theca folliculi. Volgroeide follikel.
Ovocyte 2 Polocyte 1	Dochtercel van Ovocyte 1 met veel dooier en veel cytoplasma. Dochtercel van Ovocyte 1 met zeer weinig dooier en cytoplasma. Deze ontaardt, of ondergaat opnieuw een deling.
Ovotide Polocyte 2 Spontane ovulatie	Rijpe eicel, de grote dochtercel van ovocyte 2. De kleine dochtercel van ovocyte 2. Deze ontaardt. Ovulatie waarop uitwendige factoren geen invloed hebben.
Reflexmatige ovulatie LH Corpus rubrum Corpus luteum	Ovulatie onder de invloed van uitwendige factoren (de coïtus bijv.). Luteïniserend hormoon, zorgt voor het openbarsten van de follikel. Bloedklonter die de follikelholte opvult na het openbarsten. De plaats waar de bloedklonter zat, wordt bezet met achterblijvende follikelcellen die lipiden af gaan zetten, waardoor het gele lichaam ontstaat.
Progesteron	Hormoon dat zorgt voor de groei van het endometrium.

Amphimixis	De bevruchting.
Zygote	Bevruchte eicel.
Epididymis	Bijballen.
Spermaplasma	Zaadvocht.
Copulatie	Paring.
Vesicula seminalis	Zaadblaasjes.
Cervix	Baarmoedermond.
Uterotubaire overgang	Overgang tussen de uterus en de eileider.
Ampullaire eileider	Bovenste derde deel van de eileider (het breedste deel).
Polyspermie	Het binnendringen van meerdere zaadcellen in de eicel.
Deutoplasmolyse	Het uitstoten van het vitellushoudende vocht.
Spermaster	Tijdelijke asterstraling door het centriool van het spermatozoön.
Syngamie	Het in elkaar haken van de kernmembranen van de pronuclei.
Copulatie pronuclei	De paring van de pronuclei.
Fenylketonurie	afwezigheid van het gen dat het enzyme tyrosinase aanmaakt, dat nodig is voor de omzetting van fenylalanine → tyrosine.
Karyotype	Chromosomenuitzicht.
Non-disjunctie	Wanneer een chromosoom volledig naar 1 dochtercel gaat en niet splitst.
Pseudohermafrodieten	Meer 1 vd 2 geslachten, maar niet volledig.
Mosaïcisme	Wanneer de 2 dochtercellen verschillend zijn door non-disjunctie bij de eerste klieving.
Polyandrie	Wanneer 2 mannelijke pronuclei versmelten met de vrouwelijke pronucleus.
Dygenie	Wanneer de polocyte 2 niet degenerereert maar een supplementaire vrouwelijke pronucleus vormt.
Chimerisme	Het ontstaan van een nieuw individu uit meerdere zygoten.
Free martin	Wanneer de bloedvaten van de (niet van hetzelfde geslacht) foetussen met elkaar in verbinding staan, waardoor er abnormale ontwikkelingen ontstaan.
Holocardius	Rudimentair embryo.
Amorphus globosus	Rudimentair embryo.
Lithopeidon	Steenvrucht.
Dystocie	Moeilijke geboorte.
Diplopagus	diploös = dubbel, pagus = vast; siamese tweeling.
Dicephalus	2-hoofdig.
Diprosopus	2 aangezichten.
Dicaudatus	2-achterlijvig.
Tetrabrachius	4-armig.
Tetrascelus	4-benig.
Heteropagus	Het ongelijk ontwikkelen van een versmolten tweeling.
Autosiet	Dat embryo van een versmolten tweeling die normaal ontwikkeld is.
Notomelus	Embryo dat als een parasiet aan een normaal embryo vast hangt.

Hoofdstuk 2

Kiemschijf	Dunne witte spot die de kern en de cytoplasmarijke zone omvat.
Blastodisc	Kiemschijf.
Karyokinesis	Kerndeling.
Cytokinesis	Deling van het cytoplasma.
Syncytium	Multinucleaire cel.
Morula	Zygote na 3 tot 4 delingen.
Subgerminale ruimte	De onderliggende dooier onder de blastomeren bij vogels.
Centrale blastomeren	Vormen later het blastoderm voor het embryo.
Blastoceleel	Kortstondige spleetvormige ruimte in het blastoderm bij zoogdieren.

Marginale blastomeren	Meer perifeer gelegen blastomeren.
Kiemknop	Groep centraal gelegen cellen in de blastula.
Embryoblast	Kiemknop.
Trofoblastische cellen	De perifere cellen in de blastula.
Pars foetalis placentae	Het foetale deel van de placenta.
Blastoceleel	Holte in de blastula.
Trofoblast	1 laag perifere cellen bij de blastula.
Embryonale pool	Plaats in de blastula waar de cellen groter worden en op 1 plaats blijven.
Uitkippen van het embryo	Het scheuren van de membrana pellucida.
Blastocyste	Blastula.
Gastrulatie	De vorming van de kiembladen door gerichte celmigraties en hergroepering van cellen.
Coelenterata	Holtedieren
Ectoblast	De buitenste wand van de coelenterate lichaamswand.
Endothelium	Gespecialiseerde epitheelcel die de binnenkant van de bloedvaten afzet.
Mesothelium	Gespecialiseerde epitheelcel die de lichaamsholten en het oppervlak van organen in deze lichaamsholten aflijnt.
Mesoblast	Middenste lichaamswand bij hogere diersoorten.
Radiaire expansie	Wanneer een weefsel een groter oppervlak in beslag neemt.
Convergentie	Wanneer cellen zich op gaan stapelen in een bepaalde laag.
Area pellucida	Een wat helderder gebied in de centrale blastomeren in de kiemschijf waar de gastrulatie plaatsvindt.
Area opaca	Gebied van de perifere blastomeren.
Proces van delaminatie	Wanneer de grotere cellen van de kiemschijf gaan migreren naar de subgerminale holte.
Hypoblast	Primair endoblast.
Elongatie caudale condensatie	Wanneer de toevoer naar het caudale uiteinde van de kiemschijf van cellen aanhoudt.
Oerstreep	Mediaan verdikt gebied in het ectoblast.
Primitieve knop	Uiteenzetting van het craniale deel van de oerstreep.
Knop van Hensen	Primitieve knop.
Primitieve goot	Inzinking in het midden van de oerstreep.
Mesoblast	Losse mesenchymale celpopulatie, gevormd uit de migrerende ectoblastcellen uit de primitieve goot.
Membraan van Heuser	Hypoblastcellen die de blastoceleel gaan omsluiten.
Lecitoceleel	Wand van het blastoceleel en het primaire entoblast.
Primaire amnionholte	Holte in de kiemknop.
Notochorda	Celstaafje dat vanuit de knop van Hensen craniaal tussen het ectoblast en het hypoblast doorgroeit.
Prechordaal	Voor de notochorda.
Prechordale plaat	Prechordale mesoblastische celgroep aan het apicale uiteinde van de kiemschijf en het daaronder liggende entoblast.
Neurale plaat	Plaat ontstaan uit een verdikking van het ectoblast boven het hoofdverlengsel. Hieruit ontwikkelt zich bijna het hele CZS.
Secundaire entoblast	Definitieve entoblast ontstaan door het verdringen van de primitieve entoblastcellen.
Hoofdverlengsel	Een medio-longitudinale celstreng die craniaal groeit tussen het ectoblast en het entoblast.
Chordakanaal	Kanaal in de as van het hoofdverlengsel.
Chordaplaat	Plaat die ontstaat door het openspreiden van het chordakanaal.
Epimere	Para-axiale mesoblast.

Mesomere
Hypomere

Intermediaire mesoblast.
Laterale mesoblast.

Hoofdstuk 3

Segmentatie	Wanneer het paraxiale mesoblast zich omvormt tot een reeks kubische blokjes.
Somieten	Kubische blokjes bij de segmentatie.
Chorda	De primitieve lichaamsas.
Caudale knop	Knop ontwikkeld uit de terminale knop.
Frontale knop	Uitpuilen van het voorste uiteinde van de kop door ontwikkeling van de hersenen.
Ventrale frontale knop	Groeve in de frontale knop, waaruit de reukplacoden ontstaan.
Oogblaasjes	Ontstaan door uitpuilen van voorste deel van de hersenen.
Mandibulaire boog	Eerste kieuwboog.
Stomodeum	Primitieve mondholte, een indieping tussen de frontale knop en de mandibulaire boog.
Hyoïde boog	Tweede kieuwboog.
Otische placode	Placode ontstaan door een dorsale verdikking bij boog 2, waaruit het otische blaasje en het gehoor- en evenwichtsorgaan ontwikkelt.
Hartbocht	Het sterk uitpuilen van het hart.
Hart-leverwelling	Hartbocht en grote leveraanleg.
Neuralatie	De vorming van de neurale plaat medio-dorsaal van het embryo.
Epiblast	Deze plaat vormt zich om tot de neurale buis. Ectoblast na het vormen van de neurale buis.
Periderm	Buitenste beschermende laag van de opperhuid.
Epitrichium	Periderm.
Stratum germinativum	Binnenste laag van de opperhuid dat zorgt voor de celdelingen.
Placoden	Goed gelokaliseerde, plaatselijke veranderingen in de epiblast (het wordt hoog-cylindrisch), ter hoogte van de kopstreek.
Branchiale zenuwen	Kieuwboogzenuwen.
Neurula	Naam van het embryo na de neurulatie.
Neurale plaat	Plaat waaruit het hele zenuwstelsel ontstaan.
Neuroblast	Ectoblast waaruit de neurale plaat ontstaat.
Neurale groeve	Groeve in het midden van de neurale plaat.
Neurale wallen	Verheven zijanten bij de neurale plaat.
Neuroporus cranialis	Anterior. Craniale opening van de neurale buis.
Neuroporus caudalis	Posterior. Caudale opening van de neurale buis.
Canalis neurentericus	Verbinding tussen de neurale buis en de maagdarmligging.
Prosencephalon	Voorhersenen.
Telencephalon	Laterale en apicale uitstulping van het prosencephalon.
Diencephalon	Mediane stuk van het prosencephalon.
Mesencephalon	Middenhersenen.
Rhombencephalon	Achterhersenen.
Metencephalon	Deel waarin het rhombencephalon zich opdeelt.
Myelencephalon	Deel waarin het rhombencephalon zich opdeelt.
Fibronectines	Adhesief glycoproteïne aan het celoppervlak, dat betrokken is bij de adhesies tussen cellen.
Leptomeninx	Zachte hersenvliezen
Ganglia sphenopalatinum	7 ^e parasymphatische ganglia.
Ganglia oticum	9 ^e parasymphatische ganglia.
Ganglia jugulare	10 ^e parasymphatische ganglia.
Spinale ganglia	Ganglion tussen het dorsale deel van de neurale buis en de somieten.

Enterische ganglia Sympaticoblasten Ganglia stellatum Ganglia soleare	Parasympathische perifere motoneuronen voor de darm. Sympathische perifere neuronen. Ganglia cervicale caudale x paravertebrale ganglia van Th1 en Th2. Ganglia coeliacum x ganglia mesenterium craniale.
Melanocyten Schwanncellen Glandula thyroïdea Parathyroïdea Preordale darm	Pigmentcellen. Maken de myelineschede rondom zenuwuitlopers. Regelt het metabolisme (orgaan uit primitieve darm). Regelt het Ca en P metabolisme. Het blinde, apicale uiteinde van de primitieve darm.
Zakje van Seessel Kieuwbogen sensu strictu	Preordale darm. Achter elkaar gelegen uitstulpingen van het entoblast met overeenstemmende instulpingen van het epiblast met tussen beide tussenschotten van mesoblast.
Epimere Mesomere	Het paraxiale mesoblast, zijdelings van de neurale buis en de chorda. Het intermediaire mesoblast, dat de epimere met de uiterst lateraal gelegen mesoblastische plaat verbindt.
Hypomere	Laterale mesoblast.
Somitomeren Occipitale somieten Hypoglossuskoord Dermatoom Sclerotoom	Ronde wervelachtige structuren afkomstig uit het paraxiale mesoblast. De echte somieten 1 t/m 5. Myotoom van somieten 3, 4 en 5 waaruit de tongspieren ontstaan. Buitenblad van de epimere. Ventrale deel van het binnenste blad van de epimere (skeletvorming).
Myotoom Secundair myoceel Pronephros Nephrogene plaat Metanephrogeen blasteem	Het dorsale deel van het binnenste blad van de epimere. Ruimte in het derma-myotoom. Halsnier, 7 rudimentaire buisjes van de mesomere. Mesomere. Mesomere.
Coeloomholte Somatopleura Splancholeura Endocardbuis Branchiale kieuwbogen	Primitieve lichaamsholte. Buitenste of somatische blad van de hypomere. Binnenste of viscerale blad van de hypomere. Vormt de hartaanleg (komt aan beide zijden van de kop voor). Zuilvormige mesenchymmassa's waarin de pharyngeale darm wordt opgedeeld.
Dorsale mesenterium Ventrale mesenterium Myocard	Dorsale ophangstructuur van de darm. Ventrale ophangstructuur van de darm. Hartspierweefsel uit het viscerale mesenterium dat de endocardbuis omgeeft.
Epicard Septum transversum	Binnenste wand van het hart (zie blz. 180 in Langmans boek). Scheidt de thoracale en abdominale holten bijna volledig.
Primitieve lichaamswand Primitieve wand viscera	Somatopleura en epiblast. Splancholeura en entoblast.

Hoofdstuk 4

Uterus	Het gespecialiseerde deel van de eileiders waarin de bevruchte eicel zich normaliter ontwikkelt.
Endogeen Exogeen	Het voedsel zit in de embryonale cellen zelf (Amphibia). Het voedsel zit buiten het embryo (dat wil zeggen dat het voedsel is opgestapeld buiten het embryonaal gebied maar binnen de eicel).
Placenta	Een voedings- en hormoonproducerend orgaan tussen de eicel en de uteruswand.
Pars foetalis placentae	Deel van de placenta aangemaakt door de bevruchte eicel.
Pars maternas placentae	Deel van de placenta aangemaakt door de uteruswand.

Endometrium	Baarmoederslijmvlies.
Menses	Maandstonden, maandelijks bloedverlies.
Proliferatie	Dat het basale deel van het endometrium een nieuw endometrium opbouwt.
Corpus luteum	Gele lichaam dat progesteron produceert.
Histotrophe voeding	De voeding van het embryo met de uterusmelk.
Oedeem interstitium	Vochtophoping in het bindweefsel van het endometrium door het gele lichaam.
Prostaglandines	Brengen het corpus luteum ten gronde wanneer er geen bevruchting plaatsvindt.
Corpus albicans	Wanneer het gele lichaam een wit uitzicht heeft.
Corpus luteum graviditatis	Aangegroeide corpus luteum bij bevruchting.
Decidua cellen	Cellen opgestapeld in de bindweefselcellen van het basale deel van het endometrium met reservestoffen.
Mono-oestrisch	1 reproductiecyclus/jaar.
Di-oestrische	2 reproductiecyclus/jaar.
Poly-oestrische	Meerdere cyclussen/jaar.
An-oestrus	Rustperiode in de ovariële cyclus.
Oestrus	Bronst, periode rond de ovulatie.
Niditatie	Ingraven van de blastocyste.
Cellen van Langhans	Binnenste cellen van de trofoblast.
Cytotrofoblast	Binnenste cellen van de trofoblast.
Syncytiotrofoblast	Buitenste cellen van de trofoblast.
Parelsnoer	Verscheidene vruchtblazen in 1 hoorn op zeker afstand van elkaar.
Centrale implantatie	Implantatie waarbij het embryo met de aanhangsels in de uterus zelf ontwikkelt.
Extra-uteriene dracht	Bevruchte eicel plant zich buiten de uterusholte in.
Ectopische dracht	Extra-uteriene dracht.
Ostium uterinum tubae	Vernauwing van de eileider bij het uitmonden in de uterus.
Haematotrophe voeding	Voeding door middel van de placenta.
Placentatie	Vorming van de placenta.
Chorionvlokken	Uitstulping in het chorion.
Labyrint	Netwerk van chorionvlokken.
Chorion laeve	Plaats waar de villi regresseren en het chorion glad wordt.
Chorion frondosum	Deel van het chorion aan de embryonale pool, waar de pars foetalis placentae uitgroeit, met zeer sterk ontwikkelde villi.
Erythroblastosis foetalis	Blauwziekte en oedeemvorming bij de foetus doordat de rode bloed cellen van de foetus afgebroken worden.
Decidua reflexa	Uterusepitheel dat de eicel bedekt.
Decidua basalis	Uterusepitheel ter hoogte van het chorion frondosum.
Decidua pariëtalis	De rest van het uterusepitheel.
Eivliezen	Het chorion laeve met de decidua reflexa en de decidua pariëtalis.
Omphalochorion	De vascularisatie van mesoblast van het chorion gebeurt door de bloedvaten van het navelblaasje.
Allantochorion	De vascularisatie van mesoblast van het chorion gebeurt door de bloedvaten van de allantoïs.
Epithelio-choriale placenta	Alle membranen zijn intact en is er geen endometrium weefsel verloren gegaan bij de implantatie, dracht en geboorte.
Adeciduata	Epithelio-choriale placenta.
Endothelio-choriale placenta	Het uterusepitheel, het endometrium bindweefsel en een deel van de wand van de maternale bloedvaten gaan verloren tijdens de implantatie, placentatie en bij de geboorte.
Placenta deciduata	Endothelio-choriale placenta.
Semi-placenta	Adeciduata.

Placenta diffusa	Wanneer het hele oppervlak van het chorion betrokken is in de placentavorming.
Cotyledonen	Groepen chorionvlokken.
Karunkel	Endometriale uitgroei tegenover de cotyledonen.
Placentoom	Cotyledoon + karunkel.
Blaasmola	Wanneer het embryo afsterft en het chorion blijft woekeren.
Hydatiforme mola	Blaasmola.
Chorioncarcinoma	Wanneer de trofoblast evolueert naar een kwaadaardige kanker.
Extra-embryonaal coeloom	Holte in het extra-embryonale mesoblast.
Hechtsteel	Mesenchymstreng die het caudale deel van de kiemschijf verbindt met het chorion. In deze steel ontwikkelt zich de allantoïs.
Periferie	Overgang tussen ectoblast en trofoblast.
Exocoeloom	Holte tussen het amnion en lecitocel.
Magma reticularis	Strengen losmazig mesenchym in het exocoeloom.
Divertikel van Meckel	Intra-embryonale deel van de primitieve darm dat blijft bestaan ter hoogte van het ileum.
Eilandjes v. Wolff + Pander	Eilandjes rode bloedcellen die in het extra-embryonale mesoblast ontstaan.
Urachus	Verbinding van het intra-embryonale deel van het entoblastische divertikel met het extra-embryonale deel.
Urachus patens	Leknavel, wanneer het lumen in de fibreuze streng blijft bestaan loopt de urine via deze weg weg.
Umbilicale bloedvaten	Zelfstandige bloedvaten in het mesoblast van de allantoïs.

Hoofdstuk 5

Fibroblasten	Voorlopers van bindweefselcellen.
Fibrocyten	Bindweefselcellen.
Chondroblasten	Voorlopers van de kraakbeencellen.
Chondrocyten	Kraakbeencellen.
Eiwitkern	Proteo.
Osteoblasten	Voorlopers van de beencellen.
Osteocyten	Beencellen.
Osteoïd	Grondsubstantie waarin tijdens de verbening, calciumzouten en fosfaten worden afgezet.
Ossificatie	Verbening.
Epimere	Het para-axiale mesoblast.
Mesomere	Het intermediaire mesoblast.
Hypomere	Het laterale mesoblast.
Somieten	Pare kubische massa's, de oersegmenten waarin de epimere zich opdeelt.
Occipitale somieten	Het eerste paar somieten vlak achter het voorste uiteinde van de chorda.
Chordagelei	Cellen zwellen op en worden gevuld met een gelei.
Chordaschede	Membraan van chordacellen om de chorda.
Skleroblasteem	Skeletvormende mesenchymcondensaties waar het endoskelet zal ontstaan.
Processus articularis	Uitsteeksels die gewrichten maken tussen de wervels.
Processus transversus	Uitsteeksels die liggen tussen de rompspieren.
Processus spinosus	Uitsteeksels die liggen tussen de rompspieren.
Processi transversi	In het verlengde van deze uitsteeksels liggen de ribben.
Nucleus pulposus	Restant van de chorda in het tussenwervelschijfgebied.
Discus intervertebralis	Fibreuze kraakbeenring en de nucleus pulposus.
Sternale banden	Bilaterale longitudinale banden van het mesoblast.

Achondroplasia	Een stoornis in de enchondrale verbening van lange beenderen ter hoogte van de groeischijf waardoor dwergroei ontstaat.
Acromegalie	Stoornis ten gevolge van een congenitale hyperfunctie van de hypofyse; gigantisme.
Syndroom van Klippel-Feil	Te weinig halswervels, samengaand met versmolten halswervels, een korte hals en een verminderde beweeglijkheid van het hoofd.
Kyphose	Een achterwaartse kromming van de rug (bochel).
Skoliose	Een zijwaartse kromming van de rug (S of C).
Spina bifida	Het niet vergroeien van beide helften van de wervelboog bij 1 of meer wervels.
Amelie	1 of meer ledematen afwezig.
Fokomelie	Alleen handen en voeten rechtstreeks (via onregelmatig been) op de romp.
Meromelie	Fokomelie.
Micromelie	Alle beenderen van het lidmaat zijn aanwezig maar abnormaal kort.
Sympodie	Achterste ledematen zijn geheel of gedeeltelijk versmolten.
Sirenomelie	Sympodie.
Syndactylie	Abnormaal versmelten van vingers en/of tenen.
Synarthrose	De beenderen verbonden door tussenliggend bindweefsel.
Syndesmose	Wanneer het tussenliggend weefsel bindweefsel wordt.
Synchondrose	Wanneer het tussenliggend weefsel kraakbeen wordt.
Syndostose	Wanneer het tussenliggend weefsel been wordt.
Diarthrose	Wanneer het tussenliggend bindweefsel verdwijnt.
Myoblast	Cel van de myotoom.
Myosepta	Scheiding van mesenchym van de sclerotomen tussen op elkaar volgende myotomen.
Neurocranium	Kapsel van de hersenen.
Kieuwbogen	Pijlers tussen de kieuwspleten.
Mandibulaire boog	De 1 ^e kieuwboog.
N. trigeminus	Innerveert de eerste kieuwboog.
Kraakbeen van Meckel	Hieromheen ontwikkelt zich de onderkaak.
Hyoïde boog	De 2 ^e kieuwboog.
N. facialis	Innerveert de 2 ^e kieuwboog.
Stapes	3 ^e middenoorbeentje.
Os hyoïdeus	Tongbeen.
Platysma	Halshuidspier.
N. glossopharyngeus	De negende kopzenuw die de 3 ^e kieuwboog innerveert.
N. vagus	10 ^e kopzenuw, innerveert boog 4 en 5.
N accessorius	11 ^e kopzenuw, innerveert boog 6.